

Hoc ex ipso à Costa enodatur quæsumus. niunt, ut Vrsi, Leones, & similia. Alia illis incognita plane gentibus, à nostris primum cō delata fuerunt. Qualia inquit Iosephus lib. 4. cap. 23. sunt *Oves*, *Vacce*, *Capra*, *Sues*, *Equi*, *Astini*, *Canes nostriates ac Feles*. Boues & Vaccas ait, mirum in modum propagatos fuisse & ita multiplicatos, ut millenario persæpe, numero in montanis diuagentur. Hæc à seruis æquæ ac liberis petuntur, occiduntur, excoriantur, & commercia inde coriacca in *Nova Hispania* celeberrima agitantur. *Tergorum enim*, inquit ille, *innumerus numerus in Hispaniam effertur*. Anno 87. ex *Sant Domingo* 35444. corijs bouinis, vaccinisque naues onerabantur. Ex *Nova Hispania* autem 60350. iungebantur, quæ pretio estimata 96532. pesos sive *Regales o'lonor* reddunt. *Merces has*, qui in *Seuilia* littoribus expositas lustrat, eo spectaculo in stuporem datur.

Mirum ve
tigal &
proutus
ex corijs
vaccinarum
bouisque
nouOrbis.
In hunc sensum & hæc sunt, quæ lib. 1. cap. 21. habet. *His adde*, ait, quod ante hæc tempora nec vitulum pecorum greges inibi fuerint, qui tamen postquam Hispani has Insulas (Cubam vimurum, Hispaniolam, Iamaicanam, Margaritam, Dominicam) pecus innumerae occuparunt, nunc numerosis gregibus oberrant: sive Tauri, sive Equos, sive Porcos velis crevit. *Canes sue*. Vaccinarum greges tot tamque frequentes sunt, ut nullo dominio priuatim addicte quoquoniam cumulate vagentur, & ab incolis ferarum modo indiscretè figantur capianturque saltem corijs causa, quod detracatum exlicant, & merce istiusmodi negotiaciones suas agitant.

Volui hæc Authoris pluscula licet, verba recitare, ut quid in hac controvèrsia decidendum lector vellit, ipsiusmeri iudicare possit. Videtur is bubulum pecus ab Hispanis America illatum fuisse, concludere velle. Ast, vt ego Mexicanum nostrum Taurum prius *Hispanicum* fuisse credam, nulla ratione adduci quo. Reclamat peregrina animalis facies, nec *Asiaticis*, nec *Africanis*, nec *Europæis* vi- sa prius in Vrbibus aut saltibus. Ut enim, quos supra propofui diuersimodo Bo- ues aliquam cum hoc TAURO partem similem habeant, sive iubam, sive caudam, sive cornua, sive colorem pilorum rutilum, sive gibbum aspicere velis; nullum tamen reperies, qui omnia hæc coniuncta obtineat. Nec nisi temere potius illi credi potest, nostrarium aliquem Bouem ab *Americano* sive solo, sive cælo, pot regioni natum hinc plures etiam prolium propagationes tam mira metamorphosi mutari potuisse. Taurum ef- fe.

Huc facit, quod *Indica* titulum *Vacca illa TAURO* nostro persimilis in Chorographicis, ut dixi, tabula expressum habeat: quasi Scriptor ille dicat, gentili *Indiane* hoc animal proprium ac natuum esse; cum & *Thevetus* *Taurum* hunc *Florida* veluti incolam, & natuum adscribere voluerit. Nisi Iosephus non omnem explicari forsan bubulum pecus, sed illud solummodo ab Hispanis ad Indos Occidentales tamen potest lo- phus.

Portuus. Indos etiā stræ Vacce cō transferrentur, silvestrum harum lacte vaccinarum visitare pos- tuisse, & adhuc ibi vivere, quæ nostræ nondum peruererunt; quod distenta- lacte vivere. Existimo quoque, ut ferociissimum sit animal, Indos tamen, priusquam no- harum sil- stræ Vacce cō transferrentur, silvestrum harum lacte vaccinarum visitare pos- tuisse, & adhuc ibi vivere, quæ nostræ nondum peruererunt; quod distenta- lacte vivere. quæ in iconē tabula chorographicæ illa apparent, vbera insinuant. Et matri- bus

bus ereptos vitulos domari potuisse *Thevetus* quoque meminit. Ac nescio quam argumenti huius speciem mihi præbet subligaculum illud coxae anne- xum, cum sex rotundis pilis inde dependentibus quasi nolis sonantibus, ac tinnabulis aut alijs quibusuis ornamenti solarum defectu studiōse illis Tauris vaccisque alligatis, veluti & nostris campanulas in collo vaccis adaptamus. Nam quod non nemiini, qui hanc mecum in autographo picturam bene miratus est, viderentur esse verrucæ eiusmodi, quales sæpe in Equis innatæ ac Mulis cernimus, non habet multum verisimilitudinis. Sunt & ijdem illi *Americanis* non omnes adhuc ab Hispanis domiti, semiferi & agrestes homines, codem quasi cum bestijs domicilio gaudentes, quos sibi ut pareant, difficile haud negotio confidere possunt. Atque hæc de TAURO hoc Mexicano, quæ mihi dicere licuit, sive paucula, sive nimia & qui bonique lector consulat.

TAVRVM tollet, qui vitulum justulerit, antiquum erat prouerbium. Et ego qui, Occasione Bicipitis Vituli aliquæ de Vituli alii- tur. Taurum iam tuli, an vitulum non lustulero? An qui de Boue non pauca dixi, ad Vitulam non pluscula etiam commentaturus ero? Et quidem cum tam opportuna se offerat occasio Principi meo Cardinali Barberino me fistendi, & Anatomen monstrosum ac Bicipitis Vituli, quam benignissime mihi prouinciam iniunxerat, enodandi: & Summi simul Pontificis VRBANI VIII. nutui subiectissime obedienzi. Cum enim Sanctitas sua eiusdem Vituli partium ichnographiam, & breuem earundem explicationem sibi à me exhibitam vidisser: rem non indignam censere visa est, quæ publicis etiam typis committeretur. Id quod ego, non ut ad nutum hunc quæm obsequentissimum me non præstarem, in hunc vsque diem distuli; sed ut temporis potius inseruirem.

Erant autem cum Summo Pontifice tūc in *Vaticana* curæ meæ cōmisissis Hor- tis, qui ab amicitate aspectus pulchritormi, sive Callipeitorum (Itali Belvedere dicunt nomē meruerit, *Ioannes Ciampolus Lynceus* supra memoratus, *Iulus Man- annus* intimus & Cubicularius Pontificis Archiater, vir non Aristotelicā modo philosophiā & Hippocraticā Medicinā eminentissimus, sed Chymicarum quoque rerum gnarus, *Anatomicus* insignis, & liberalium plurium aliarum artium non tam amator, quam exactissimus iudex & afflimator. Hi dum varia mecum de monstro hoc confabularentur, accessit tertio loco *Augustinus Vetus* ut sua Sanctitati adhuc Cardinali à Theologicis studiis, ita à dispensandis nunc secretioribus Eleemosynis, vir doctissimus & probissimus: qui omnes variarum nobis controvèrsiarum campum aperuerunt. Et in primis quidem: An animal hoc simplex, an duo potius dici meruisse, ob duo exactissime formata capita: siquidem *Cerebro* & non *Cordi*, quod Aristotelici faciunt, primatum *Medici* attribuunt. An aer a pulmonibus haustus cor ingredetur, quod vulgo creditur; cum in hoc monstro hi per tubulum infasti, soli absque corde intumulissent? An, cū in hoc Vitulo gula deesset, & vnu id ēque meatus aeri in pulmones, & cibis in ventriculos deferendis inseruiret, diu hoc monstru superstes esse potuisse? De quibus in historia sigillatim aliquid, si tēporis permittet angustia, philosophabor. Et si quos hactenus scripta nostra solūmodo forsan delecarunt: spe- riō nunc eadem utilia ijs maximè fore, quod quandam animalis huius partium anatomicam lucem allatura sint; quæ vel ab alijs neglecta, vel non detecta fuit. Nec

Quæ de
hoc vitulo
monstro
in questione
veniente
re possint.

Principes
etiam vi-
ros in alpe-
atu vilibus
rebus phi-
losophari
debere.

Nec indecorum prorsus est, Summos quoque Principes ad hæc aspectu quidem vilia, philosophica tamen, & nescio quid reconditi praefferentia *Nature* molimina, interdum se dimittere, & magnam in paruis rebus admirari DEI sapientiam. Non aliter cerè, ac Amplissimo *Cardinali* huic nostro, ita *Carolo V.* *Biceps olim Vitulus*, ut quod miraretur, habere, oblatus fuit, *Nicolao Villaggo*: his verbis id testante: *Carolus V. expeditione Africana cum in Largheram nobilis Sardinia turbum appulisset, eadem nocte res insolita contigit*. *Bos enim vitulum bicipitem peperit, quem mulier cuius bos erat, videndum Cesari obtulit*. Ingredimini amici: nam & hic Dij habitant, dicebat *Heraldus*, dum in vili quadam casula, forsan se calefaciens & opera diuina admirans, sedet. Nos verores Philosophi, qui Christiani sumus, infinitam & impenetrabilem *Creatoris* nostri sapientiam in omnibus etiam abiectissimis creaturis, ne dicam insoliti quippiam habentibus, quod in hoc nostro *Vitulo* eluceat modò, non satis superque vñquam admirari & laudare poterimus. Aggregiamur igitur opus, & historicò saltē filo nunc vituli huius, tam internas quam externas diligenter partes delineemus: & illa, quæ controverſiam facere videbuntur, ampliore etiam sermone postea enucleemus.

Vituli hu-
lus bici-
pis decri-
pito.

Magnitu-
do.

Caput.

Dentes
huius &
Vaccini.

Die igitur 18. Aprilis, Anni M. D. XXIV: iam sepe memoratum *bici-*
pis *Vitulum* domi mea præsentibus ferme omnibus *Romanæ universtatis* nostræ Medicinæ studiosis, secui. Natus autem fuerat mortuus, licet iam maturus partui, & vi quasi à matris vtero abstractus, quem forsan ob duplex caput commode illa parere minimè potuerat. Longus erat spithamas, siue palmos (pro vñcaademique mensura hæc ego vocabula lamo) quiaque, & satis extensos.

Vtrumque caput perfectum, satis magnum, & proportione corpori respondebat. Dextrum tamen sinistro paulo maius: hinc dexter & posterior pes etiam nonnihil erat contractior, quasi scilicet ob maioris capitis motu latus illud abbreviatum atque retractum fuisse. Singula suos dentes erant in maxilla inferiori, quibus in superiori nulli respondebant. In vtraque tamen maxilla tam superna, quam inferna, sui erant molares ordine siti, quos tamen non numerauit. Hoc scio interim, in perfecto atque adulto hoc animali Boue, siue Vacca, hos dentes determinatos reperi: octo nempe anteriores incisores omnes eiusdem prorsus figuræ in maxilla inferiore: sed desunt illi, qui canini in alijs animalibus dicuntur. Ex vtroque latere eiusdem maxillæ decem: in superiori nulli adfuere, qui cum incisoribus responderent, nec vlli canini. Molares nouem numerabantur, tam ex uno quam ex altero latere. Erunt igitur simul sumpti omnes numero quadraginta sex vaccini dentes. Oculos, nares, aures & cetera omnia perfecta hic iuueni. Cerebrum quoque integrum, quod in uno salfem capite peruestigare volui: sanguinolentum hoc tamen conspiciebatur, quod ipsi ex conatu forsan ac nisu matris, ob partus difficultatem, accidit.

Vtrumq; etiam Caput hoc sua particulari vertebræ insidebat, & vtraque hæc vertebræ tertia cuidam in medio sitæ, quæ & suprema colli dici potest, laterali-
tus spinæ ter adhæreſebat. Priorum vtraque vñco tanum foramine prædicta erat, per
quod

quod spinæ medulla ex capite egrediens transibat, & vtrinq; in terram vertebram ingrediebatur tribus donatam foraminibus, duobus népe lateralibus quæ iam dictam medullam admittunt, & tertio, inferiori, per quod medulla egreditur, & in suppositam sibi vertebræ ingreditur. Hoc tamen hic aduertendū, vtramq; medullam, ex vtraq; occipitis balii seu foramine egressam in hac tercia vertebræ (quæ ob id lögè maior est, quam duæ socie laterales) vñiri, coalesce, ac vnicum tandem medulla truncum per totam dorsi spinam descendere, simplicem dico, ac non duplœ, quod quis suspicari forsan potuſſer.

Medulla spi-
nalis primo
bifida, po-
stea sim-
plex.

Erat autem priorum vtraq; dictarum vertebrarum, quām arctissimè conne-
xatam capiti, quām vertebræ illi, quæ inter vtramq; media sedebat, & triangu-
laris erat, cum priorum vtraque plana potius, & per transuersum oblonga esset. Huic tertiae postmodum triangulari, & vt ita dicam, triforata vertebræ, quinq; alia ordinatæ & his sexta adhærebant, quæ spinam siue appendicem valde elata habebant, quod in alijs non videre vertebris fuit. Ex hac eminētia candicans firmissimus vtrinq; tendo, nihil ferme musculosæ carnis possidens, instar albi ali-
cuius ligamenti enascebatur. Hic autem in vtrumq; occiput inserebatur, pro capitu yidelicet corundem extēſione, mira vterq; Naturæ sagacitate fabrefactus. Has alia ordine ad caudæ vñque finem vertebræ sequerantur. Notandum hoc ramen velim, dorsi spinam non linea prorsus rectâ, sed arcuata veluti processisse. Atque hæc de capitibus & spinali medulla dicta sunt.

Internæ oris partes lingua nempe & larinx, figuram siuam ex omnibus con-
ſtituentibus particulis integrâ in vtruoq; capite fortiter fuerat. Aspera etiam Ar-
teria, ex quolibet capite singula exoriebatur, quæ ambæ paulo post ortu in vñā coalescebant. Verū quod nunc sequitur monstrosum magis est, quam quod vel vñquam viderim, scriptu legerim, aut ab alijs mihi recenseri audiuerim. Immis-
so enim alterutri asperæ arteriæ canaliculo, pulmones inflati iussi: elati fuerunt
vehementer in vtruoque latere, vtrobiq; in tres lobulos diuisi, maior erat inferior
tres longus latusq; digitos trâſuersos, alteri duo superiores pollicis magnitudinē
haud superabant. Sed cor ne tantillum quidem vel moebeat, vel cleuabatur. Id
quod mihi quidem nouum minimè vñsum fuit, rapuit tamen in admirationem
non leuē. Auditores meos & spectatores, quibus aliud longè persualum erat. Cre-
debât enim præceptorum à Magistris suis traditorum persuasione, aerem à no-
bis & alijs animalibus in pulmones receptum, aliquam sui portionem sinistro
cordis ventriculo per arteriam venosam, pro spirituum vitali fabrica commun-
icare. Quod falsum tamen esse nō tam animalium maiorum minorumq; alio-
rum, quam humanorum etiam cadaverum pulmones per follē etiam inflati, vt
experiēti patebit, commonstrant: cùm ne tantillum quidē cor ex inflato aere
intumescat, quod tamen si meatus vlli occulti forent & oculo nostro inpercepti-
biles, iam per fortē aeris impulsionem aperirentur. Nam & int̄sibiles & alijs
medijs impenetrabiles arteriolarum cum venulis anastomoses in plexu Choroide
& Reti mirabili Cerebri, hoc ego solo medio, flatu nimirum, s̄pē detexi. Ait cre-
pent potius ac disruptum pulmones violentiā intrusi flatus,

Musculus
tendinoius
biceps in
vtraque ca-
pita inter-
tus.

Internæ o-
ris partes.

Inflatis pul-
monibus
per aperā
arteriam
cor non
moneda-
tur.

antequam cor aerem admittat, necesse est. Veruntamen hoc quod iam di-
xi, mihi admirationem nullam mouit, s̄pē enim eiusmodi spectacula spe-
ciosissima.

Non vide-
deri mea-
tus vlli
dari intro-
mittendi
aera ex
pulmoni-
bus in cor.

Quod iam
tequar
mirabilis
longe est.

Ecc. Cadaveram

Móstratio
sum quid
in aspera
arteria.

Aspera ar-
teria in
Oesophag-
um tran-
st.

Curiosa
questio.
An ali hoc
monstrum
potuisse.

Responde-
re quod si

etaueram. Ast quod nunç dicam, id demumne extra me ipsum quasi rapui: Cum enim iterum iterumque pulmōnes inflari curarem, ut præconceptram ipsi opinionem de cordis simul motu factō ex mente eradicare; toties sub ipso Diaphragmate vtris instar aliquid subleuari, distendiq. animaduerti. Hæsi dñi quid hoc rei, aut monstri potius esset: cum ea in regione nec ullum ex pulmōnibus foramen factum, & stomacho seu vetriculorum ibi saeculos sitos esse nossem, deferi autem ad eiborum marsupia aëris substantiā per asperā arteriam, ea res deniq. totā inuertere rerum naturam, ac partiū animaliū seriem mihi videbarur. Quare immisso stylo per asperam arteriam, incepi per longum descendendo illam cultello diuidere, ad medianam thoracis regionem vsq. penetrando. Et ecce mirabile visu! eundem ductum sive canalem in vetriculum sub diaphragmate possumus desinere animaduerti, quod equidē nisi manibus toties palpatum & ipsis quoq. nostris usurpatum oculis fuisset, nec à nobis adhuc etiam crederetur. Sed & hic Naturæ industriam & admirabile omnipotens DEI artificium satis su- perq. stupere non potui: quod hoc ipsum aspera Arteria corpus suo non probè modo infiltratum esset capite Larynge, nimirum Epiglottide, ossi Ypsiloide di- cto, & reliquis nodū hunc pneumaticū constitutis partibus, sed & illud ipsum cattilagincis suis annulis constaret, & aliquò vsq. ad spatiū quatuor forsan transuformorum digitorum eadem substantia protenderetur. Tum idem ductus in aliā substantiā omnino mollem ac carnosam, & vt vno dicam verbo, ipsissimā Oesophagi substantiam mutabatur, quæ in ipsum vt dixi ventriculum descendebat ac definebat. Hic iterum non potui nō suspicere & laudare mirabile prouida Naturæ ingenium. Hæc enim aspera Arteria non (quod in alijs omnibus fieri tamē videmus) bifurcata diuidebatur, vnu in hunc, & in alterū pulmonem aliū ramū demittēdo, sed recto statim tramite porrecta in gulā, sive Oesophagum trānsmutabatur. Ut tamen & pulmōnibus aerē impertiretur, cuius gratia est efficta, fistulæ tubulos ex se in vtriusq. pulmonis lobos superiores, qui ipsi aspera Arteria agglutinabantur, demittebat, per quos & aer in omnem pulmonum substantiam porrò ingredi & egredi liberrimè poterat. Hi omnes tubuli sive bronchia aspera Arteria per omnes postea lobos disseminabantur, quod nobis patuit, dum in flarentur ijdem & denuo detumescerent.

Atque hic per transennam saltem, illius quæstionis quam supra mihi motam dixi, meminero: An hic virtulus duū superest esse, cibumq. ac potum per eandem asperam Arteriam, aeri in alijs animalibus destinatā, transglutire potuisse? Id enim nobis quotidie vsuuenire nouimus, vbi quid inter prandendum sive ex cibis sive potibus ad pulmōnes illabitur, tussim illico cum suffocationis metu excitari: quare quid hic sit respondendum, facile patere videtur.

Atqui ego inconveniens minimè censuerim, per aliquod etiam tēpus hoc mōstrum lacte materno fuēto ali portuisse. Neq. enim respirationi obstaculo esse debuerat, cū aer ad latera per sua se diuerticula in pulmōnes recipere, cibus recto interim itinere in ventriculos descendere facillimè potuerat. Et quid si aeris etiā portio non parua cum cibo descendisset, inde mali fecutum fuisse? hoc enim nobis fréqueret euuenire, dum ex angustioris orificij vitro bibimus, experientia testis est, & Hippocrates hoc monuit libello de Flatibus: Omnia que eduntur & bibi- tur,

tur, inquit, spiritus in corpus inferunt, aliquando plures, aliquando etiam pauciores: id autem inde manifestum sit, quod plurimis eruptions posse cibos & potus euenire solent. Redit enim inspiratus aer foras, quia si eidem Hippocrati libello de Corde credimus, nullum neque ipse, neque aqua homini aut animali alimentum præbent. Merito autem, inquit, recurreat spiritus & aqua, non enim humana nature alimenta bac sunt. Quomodo enim hominis alimentum sint ventus & aqua cruda? Idem tamen Hipp. libello de Flat. (vt hoc obiter dicam) contrarium asserit, sic enim ibi ait: Corpora enim omnia tum hominum, tum reliquorum quoque animalium à tripli nutrimento sustentantur, horum autem nutritamentorum nomina hec sunt cibus, potus, spiritus. Ac spiritus quidem qui in corporibus sunt, flatus vocantur: qui vero extra corpora existunt, aer. Qui sancè maximus est in omnibus qua corpori accidunt, & auctor & dominus. Sed & vice versa, vt in ventriculum aerem, ita in pulmōnem potum descendere voluit idem Hipp. eodem de corde libello. Eborum homo multo maximam partem in ventrem bibit: gula enim sive stomachus velut infundibulum potus copiam & quacunque volumus, excipit. Bibit autem & in guttur ac arteriam, minus vero & quantum latere posse per rimam illapsum. Ait etiam ibidem aquam in pericardio contentam ex potu scilicet in pulmōnem labente, veluti vrinam cordis esse. Quam mirabilem suam philosophiam his verbis concludit. Hunc itaque humorem cor de pulmone una cum aere abducit: aerem quidem igitur, vbi in medelam cessit, necessario oportet retrō per eandem viam qua abduxit, reiungere. Verum humorē partim in culeum ac vaginam suam expuit: partim rufus una cum aere foras propellit. Solidiorem tamē cibum seu fænum, herbas, frumenta, leguminas, non puto ab hoc vitulo deuorari potuisse. Cum dicto iam loco dicat Hipp. quod operculum Laryngis, Epiglottis, lingula sine minor lingua appellata, ne perniciens quidem aliquid amplioris potus penetrare. Vnde, cum credi facile potuisse, quandoquidem duo capita essent, singula suum habere Oesophagum & asperam arteriam, adeoque quatuor vasa esse debuisse. Hic natura tamen adeò defecit, vt pro quatuor vnum solū fabiceret, quod cibo nihilominus liquido, aerique detrudendo satis fuisse.

Historiam porrò perseguamur. Ventriculi igitur post pulmōnem, vt iam annotatum fuit, qui quatuor sunt numero, & ipsi ex immisso flatu attollebantur. Quæ autem horum omnium & nomina sunt, & officia, inferius expediam, quando de Ruminatio tractaturus dubia quedam authorum loca explicabo. Hoc interim hic nouisse satis fuerit, in tertio ventriculo plicatilium serie quadā membranarum conferto, nihil præter sequiūciam fortè mucaginiis cuiusdam repertum fuisse. In quarto autem & ultimo ventriculo vbi chylus absoluīt, & coagulum in lactantibus colligitur, inueniebatur semilibra pondere humor chylosus quidam, adeo tenax, vilcosus, fibig. cohærens & albicans, vt gluten. Taurinum probè æmularetur, ita vt ab ipsa etiam madefacta spongia non imbibetur, sed aqua elui ac manibus deturbati necesse haberet.

Dubium profecto non leue ea mihi res mouit, quibus in hunc ventriculum vijs tanta huius humoris copia perduci potuerit: sicuti & illud, quod totius animalis huius caro omnino aciditatem odorē spirabat. An dicendū, dum in utero ex sanguine materno fetus nutritur, sāpe cum sanguine lac misceri? Est enim facilis gressus & regresus ab utero, sanguinis ad uterū & ab his ad uterū,

Ecc 2 quod

Hippocra-
tic loca
controuer-
fa.

Hipp. dicit
pulmōnem
& cor di-
bere.

Quæ ex-
crements
in ventri-
cu lis reper-
ta fuit.

Tota caro
lactis acidit-
atem odore
emitterebat.

quod feminæ etiam nostræ philosophicas has minimè edocet & speculations, nouerunt. Sed hæc patentiorem contemplandi campum desiderant.

Huic igitur ultimo ventriculo *intestina* eiusdem propemodum cum ipso substantia, anne stebantur; quæ ego haud dissecare volui, cum ex recto intellectu sua sponte eiusdem coloris ac consistentie excrementum efflueret, quale illis esse videmus, quæ iam pasta fuerunt. *Vitulus* autem hic nec lac quidem à matris vberibus suxerat, cum mortuus editus fuisset.

Dum autem ventrem inferiorem aperiri iuberem, simul *veneram Nutriculam* ex vmbilico hepatis insertam constringi curauit, quo illa postmodum pro in flando hepatem inserviret. Quæ vbi ex tubulo flatum recepisse, visu iucundum & mirabile dictu, confestim inflatum est *hepar*, *palmomes*, *cor*, *lien* atque ipsi omnes *ventriculi*: qui, cùm una communis tunica inuestiantur, imponunt alicui unicum faculum & non plures esse, existimanti. Hæc autem, qua ratione continetur, in Medicina studiorum gratia ex *Iuuenilibus* meis paulo post subiungam.

Cor & quidinhoc inuenitum. Quatuor Cordis vasa nec tempus, nec opus examinare fuit, quæ ego alijs vicibus in perfectis ac imperfectis vitulinis foetibus quam exactissime fieri potuit, perquisiti & descripsi. Corde tamen aperto, & sinistro eius ventriculo inspecto, globulum quandam nigrum, durumque reperimus, carne substanciali membre, ad natum interna huius ventriculi cavitati, quem vbi discidi, effluxit

Sanguine cor carum. sanguis nigricans remanente pelle duruiscula: sanguis ille autem magnitudine nucis moscatæ exquisitè sphæricus, ac rotundus prorsus globulus erat. Sed neque in hoc, neque dextro ventriculo sanguinem ullum inuenimus alium, id quod notatione dignissimum nescio. *Vesica & Vrachos.* *Vesica* vrinaria liquoris sui expers & parva admodum erat. Incisa illa, per stylum *vas Vrachos* dictum indagavi, qui meatus manifestè perius erat. Sumii autem *Vrachos* initium suum ex fundo *vesicæ*, & vrinam in vesicam ex *renibus* corriuatam, dum adhuc in utero vitulus concluditur, deportat ad membranam quandam *Allantois* dictam, cum in finem à Natura fabrefactam, vt instar alicuius vtris excrementum illud seruum colligat, donec partus tempore ex utero excernatur. Est autem *Vrachos* ex qua

Quarior vmbilicilia. tuor illis vasibus vmbilicum constituentibus unum. Secundum est *venera Nutricula* quæ sanguinem maternum in *hepar* refundit, tertium & quartum, sunt ambæ illæ *arterie vmbilicales* appellatae, quæ in descendéti *Arterie magna ramos iliacos* vitale matris spiritum tranportant. Quæ omnia vasa hic probè conspiciebatur.

Lien. *Renes.* *Testiculi.* *Lien* peregrinus erat, nec singulare quicquam obtinebat. *Renes* discisi non carnem, sed merum portio congelatum sanguinem referabant. Cohærebat tamen fibris carneis, ita vt quid medium inter carnem seu parenchyma, & sanguinem coagulatum existimatetur. Ceterum interna omnia viscera per bellè habebant. *Testiculi* etiam (masculus enim hoc mōstrum fuerat) qui tamen latentes & parvi erant, vix Auellanam nucem superabant. Atque hæc fidelissima est

Monstri huius *Anatomie*, quæ summà, quam adhibere & potui & debui, diligētiā solus Prin. trium horarū spacio à me administrata & ab soluta fuit. Qui merito labor meus epis. Car- di- valis Bar illi dedicatus sit *Principi*, qui eudem mihi benignè cōmisit. Et cui soli à *Medico- berini ho- rum filijs* gratiæ sint habēdæ, si quid utilitatis naucturi sunt, tā ex enarrata hilo labor dedi- riā, quām ex le- uentibus meis vberioribus disquisitionibus, quas nūc subiectam, catur.

quæ

quæ in meis forsan aduersarijs alioquin delituisserent ac computruissent. *Iuueniles* quidem, Naturā tamen dirigente & dictante scriptas, publicas faciam; rogandus mihi est dōcilis & studiosus lector, ne ita facile Philofphastris quibusdam fidem adhibeat, tam audacter quiduis negantibus, quod ipsi nec manibus tractarunt, nec oculis vñquam usurparunt: eam solam ob causam nimirū, quod Veterum illud scriptis aduersari, infringere eorum dogmata, & obstare authoritati videatur: qui DEO ipsi, & Naturæ leges præscribere, & vim inferre presumunt, dum miselli hi omnia suo arbitratu, cogitatione, & temerario iudicio fieri debere sibi persuadent. Nos æquum est *Natura*, & non hanc nobis se accommodare. Quare triuolæ omnes eorum sunt rationes, quas *rerum magistra experientia* impugnat.

Descripturus sum itaque iam *Vitulinam Anatomen*, quam ante hos annos vi-

Vitulina-
alia Anatome.

ginti, ea quæ fieri potuit industria, exercui, vt fideliores quarundam controuer-
fiarum enodationem indè nanciserer. Vtar autem hīc ijsdem penè verbis, quæ
in meis *Iuuenilibus* scripta reperio; ad quæ si opus sit, etiam lectorem prouoco, ne
quis me in alium ea sensum detorquere voluisse, censere possit, vt quæ in *Monstro*
hoc euensi dixi, properea magis confirmarem. Eadem enim nunc Natura est,
quæ ante tot millia annorum fuit: sed nos mutamur, & alia subinde de eadem
nobis imaginamur.

Cordis igitur *Vasa* hanc sortiebantur constitutionem. *Vena Cava* ex He-
pate ascendens *Cordi*, non aliter in ostium quoddam ante dextrum eius ventri-
culum, atque in nobis aperitur: & iuxta dextrâ cordis auriculam cum *Arteria ve-
noſa*, quæ ad sinistrum cordis *Ventriculum* pertinet, per manifestum admodum
rotundumq. foramen continuatur, per quod ex *Cava* sanguis in hanc *Arteriam*
Venosa transfluit, minimeq. in dextrum ventriculum influit: & ne in *Cavam* re-
grediatur, membranula subtilis operculi vicem subiens, foramina siue ostiolo il-
li apponitur. Prope hoc ostiolum, foraminulum longè adhuc minus reperitur, ex
quo vena producitur *Coronaria cordis* dicta, per cordis basin disseminata. Dexter
autē ventriculus humano erat similis, tot carnosus tamen ac fortibus fibris haud
præditus. Hæc ambo vasa eiusdem sunt substantiæ; venosæ nimirū, non arterioſæ.

Arteriosa autem duo hoc modo se habebant. Et quidem, quod ex his primò in
oculos incurrit, omnibus imponit *Arteriam magnam* esse, & ex sinistro cordis fi-
nu ortum ducere arbitrantibus: cum tamen planè contrarium existat & sit po-
tius *Vena Arteriosa* ac superincubat ipsi *Arteria magna*, quæ reuera in exortu atq.
egressu suo ex sinistro ventriculo, non est tam magna lataq. atque hæc ipsa vena
arteriosa. Cū igitur *Arteria magna* enascitur & egreditur ex Corde, progreditur
ad latitudinem transversi pollicis (in hoc vitulo saltē ita conspiciebatur) dein-
de in duplo ampliore truncū, quam ab exortu fuerat, definit. Ex hoc aliud ascen-
dit truncus tā amplius, vel paulo minor quam ille fuerat, qui ex Corde emerge-
bat; atque hic est truncus *Arteria magna* ascendéti. Magnus autem dictus truncus
partim ad spinam dorsi deflectens, constituit *Arteriam magnam descendentem*:
partim versus cor reflexus illudq. subiens, per dextrum nempe ventriculum,
Venam facit *arteriosam*: quæ tamen, antequam cordi inseritur, bifurcata singu-
los ramos in vtrōsq. pulmones spargit. Dico autem *Venam* hanc *arteriosam* ingre-
sionem.

Ecc 3 di cor,

di cor si exortum eius inspicias, quem ab *Arteria magna* sive *Aorta* nascitur, quamvis si officium species, melius ex corde egredi dici queat, cum ex dextro ventriculo sanguinem educat in pulmones nurriendos, in nobis iā in lucē editis.

Vene arteriose quis vasis in foetu.

Paradoxo. Spiritus vitales & sanguis infatu coen non ingreduntur.

Inflata per tubulum Aorta qua partes fucrante tume facta.

Obiectio aduersus hoc paradoxon.

Responsio.

Alia Anatomie Vitulina.

Ex inflata vena Nutricula, Hepar cor & pulmones inflati.

Sifatum vero considerare velimus, iam alium proflus vnum hæc *vena arteriosa* habet. Hæc enim cum magna arteria in ductu quodam omnino communis cat. Vbi etenim Spiritus materni per umbilicales arterias in Iliacos ramos infusi, per *descendentis Aorta* truncum ascendunt, & cordi iam vicini sunt, tunc duas ibi statim vias reperiunt, vnam quæ ingreditur *Aortam* partim cor subeuntem, partim ascendentem & caput perentem, in quam quidem viam communem spiritus subeunt, sed cor neutiquam ingrediuntur. Altera via est in venam arteriosam dextra cordis ventriculo infertam, quæ ex eadem magna illa *Arteria sive Aorta* enascitur. Itaque spiritus hi vitales & sanguis arteriosus maternus, ad superiora partim sibi viam parant, partim per venam arteriosam in ambos pulmones disperguntur, in cor vero minimè illabuntur. Euidens autem rei huius ratio in propatulo est, quod valvulae obstant semilunares, vel *Sigmoides* dictræ à figura, quam obtinent. Quare dum inflari curarem magna Arteria descendens truncum, inflabantur subito & pulmones ambo, & illa ipsa extra corda vena arteriosa: cordis interī dexter ventriculus neutiquam mouebatur.

Ast neque hac flatus impulsione sinistri cordis ventriculus attollebatur, cum eadem semilunares pelliculae hic obstant, quæ egredienti quidem materiæ patent, ingrediendi sece opponunt. *Stauendum* itaque (licet plurimi visum paradoxum fuerit) hoc erit: *in cordis ventriculi nec spiritum nec sanguinem ullum in foetu contineri*. Nam cur ex *Vena cava* in dextrum ventriculum sanguinem refunderetur, cum in eodem existens *Arteria venosa* illum recipere & ad pulmones (quod tamen in adultis semper fit) deferre. haud valeat quæ spiritu vitali ex *Aorta* sibi communicato, vt diximus, turget.

Ast inquires dextro cordis ventriculo *Vena Cava* sanguinem infundit: manifestissime enim ante illum panditur. At verò aliud autopsia conuincit: cava enim non in ventriculum per pelliculas sive valvulas illas tricuspidales sanguinem suum deponit (quod tamen sit postquam animalia nata fuerunt) sed in cauernulam illam ante dextrum ventriculum positam, quam ego *Antecameram* non satis Latina voce, appellare soleo: qui statim in *Arteriam venalem* & foramine satis grandi, & subtantia eadem sibi proximam, continuam, similemque recipitur, & ad pulmones vtroque ablegatur. In *sinistro* etiam *Ventriculo cordis*, nullus spiritus stabulatur: neque enim ex *Arteria magna* in cor aditus patet, semilunaribus impeditus à valvulis, sed spirituum pars *Arterie magna* descendenti, pars *Vene* committitur *arteriosa*, ex qua in pulmones sit transumptio.

Arque hic, vt firmiorem verbis meis fidem adstruam, ex alia *Vitulina Anatomie* non minus claras, quam iucundas demonstrationes promam. Eodem ipso die, quo iam scriptram confeceram administrationem anatomicalam, alium ex Vaccino utero *vitalum* exemptum artificiosè secui. Hic autē vix spithamam sive palnum sua longitudine superabat. Huius ego cum imprimis venam curassem inflari *Nutriculam*, inflatum simul est *Hepar*, *Cor* & *Pulmones*. Ex *Umbilicali* enim hac vena in *Portam*, ex qua in *Cauam*, ex Caua in *Cordis dextrum* nō quidem *Ventriculum*

triculum, sed huic *antepositum sinum*, ex hoc per foramen in *Arteriam venalem extra cordis sinistri sinum positam*, è qua demum in *pulmones*.

Iussi inflari similiter *Umbilicales* arterias: statim intumuit *Hepar*, inde *Pulmones*, sed *Cor* minimè motum. *Hepar* quidem propter arteriam satis grandem ex descendenti *Aorta* trunco sibi communicatam; *Pulmones* verò propter *Venam arteriosam ex Aorta* originem sumentem: sed *Cor* haudquaquam, quia neque ex *Aorta*, neque ex *vena Arteriosa* in hoc aditus ullus patet.

Præcepi dénum vt *Aspera arteria* & ipsa inflaretur, & statim mirè elati fuerunt *Pulmones*, qui cum alias rubri admodum essent, & carne potius solidiore quam spongiformi prædicti, iam albantes tamen subito, & spongiosi fuerunt effecti. Tumesceri & *Cor* vulum est: cuius sinistrum ventriculum data operâ incidi paulisper, ex cuius foramine cum spumoso quodam sanguine aer exilij. Quod ego quidem contigisse existimo, non quid sanguis in sinistro illius ventriculo ullus contineretur, vt nec in alijs visus est foetibus, sed quod vi quadam insufflationis in tenello adeò corpusculo, ex *Arteria venali* rupta, quæ à *Cava* sanguinem receperat, in cordis hunc sinum cum ipso aere compulsa fuisset. Cum tricuspides præsertim illa membranulae sive valvulae sint duæ tantum, & tam extra quam intrò meanti humori non multum obfistant. Dexter autem ventriculus, quantum ego animaduertere potui, nequaquam inflabatur.

Hic commodè admodum illam *Vena arteriosa* cum *Arteria magna* communionem notare potui. Si quis enim in huius descendenter truncum dextre stylum immittat, sursumque porrigit, tres reperiet vias: quarum una in ascendentem *Aorta* truncum pertingit: altera sinistrum cordis ventriculum ingreditur, & est ipse magna Arteria exortus: tertia versus dextrum cordis ventriculum abit, & *venam arteriosam* constituit. Qui tamen tertius hic ductus exiguus cum sit, in natu iam animalibus facile coalescit; atque sic spiritus, cum non possint amplius postea per hunc meare, sursum ac deorsum saltet, dum ex corde per *Aortam* scaturiri, per huius truncos ferantur necesse est. Memini me hunc ductum in adultioribus hominibus ita vietum & euandum reperisse, vt ligamenti instar *Aortam* & *venam arteriosam* colligaret: Videre simul in hoc *Arteria coronaria* & *Arteriam coronariam*, quæ statim ex *Aorta* enascitur, vbi hæc ex corde egreditur.

In neutro cordis ventriculo sanguis aut spiritus ullus visebatur. In primo Nullus factu aqua in pericardio contenta instar loturae carnis erat: in hoc ultimo nulla obseruata fuit, nisi forsitan effluxerat. Est autem de languificatione & spirituum vitalium vt in factu peragitur, procreatione & distributione hæc

taea philosophia: quā in Iuniorum gratiam saltem Medicorum, qui in Anatomia minus sunt versati, proponam, & proœctiorum in hac arte simul calcum exspectabo. Nec vitio mihi verti velim, siquid in scriptione hac vt difficillima, ita utilissima repetiero, non satis enim dicitur, quod bene dicitur. Ex diligentissima igitur hac autopsia non in Animalibus modò, sed Infantibus quoque habitat, sic ego speculari soleo. Sanguinem venosum ex materni uteri venis per *Nutriculam* ad *Hepar* in *Portam* venæ ramos per ipsum dispersos conuenit: ex his in *Cauam*, ex Caua in partes inferiores per descendenter truncum aliquam

Inflatus arteriis umbilicalibus non cor sed Hepar & pulmones inflati.

Inflata apera arteria pulmones inflati & cor parum & cur hoc.

Communio vene arteriosa cum Arteria magna.

Arteria coronaria.

Authoris speculatio de sang. & viral spirit. generatione in foetu.

Quid de sanguine agatur.

aliquam huius sanguinis portionem pro nutriendis illis partibus, alteram verò ad superioris corporis membra euehi, & in itinere hoc quidem, Venam catum cordi aperiri, & sanguinis partem in ostium illud, canernam, siue antecameram iam dictam effundi, reliquum sanguinem thoracem, caput & artus petere superiores. Nullum autem sanguinem cordis dextrum ventriculum ingredi, cum nullus ipsius ibi vñus sit. Neque enim ut hic attenuetur, veluti maceria pro spirituum vitalium in sinistro vètriculo generatione, spiritus enim in fœtus corde nulli generantur, sed à matre subministrantur. Neque vi cor hoc sanguine nutritur, huic enim vñi Coronaria dicta vena seruit, quæ per cordis substantiam dispergitur: quin neque in nobis iam sanguis in sinu cordis effusus, nutritandi officium habet. Is autem iam dictus ex vena Cava apertione sanguis in ostio hoc collectus, statim per foramen iam supra descriptum in Arteriam venalem Cava non contiguam hic, sed continuam prorsus transcendent. Et licet hæc Arteria venalis ad sinistrum cordis sinum pertineat, sanguis tamen hic receptus eundem sinum minimè ingreditur: est enim hic foraminis coactus extra vtrumque cordis ventriculum, & Arteria hæc venosa bifurcatur, & in ambos pulmones statim ramos emittit: quare immediatè receptus in hanc sanguis, pulmones nutriti causa subit. Quis enim eius in sinistro ventriculo vñus esset, cum spiritus vitales in hoc neutquam conficiantur? Arteria autem Umbilicalis, vbi maternum spiritum vitalem ad Iliacos ramos conuexerūt, suo facis fecerunt officio. Hic autem per Arteriam magnam descendente alcedit, & ad ascendente Aortam supra Diaphragma peruenit: hic vbi delatus, iam cor, quod verum est vitalium spiritum domicilium, ingredi ipsum aquum foret. Verutamen huic ostium cordis sinistrum pulsanti, accessus denegatur; valuula enim sece opponunt illæ semilunares, quæ egredientibus quidem sanguini & spiritui aperiuntur, ingredientibus clauduntur. Quapropter pars horum peregrinorum, & à matre fabricatorum spirituum, per Aortam ascendente superiora petit, pars in Venam illabitur arteriosam, quæ & huius Aorta propago est, & eundem cum ipsa substantia modum (vt Medici loquuntur) obtinet.

Cur Aorta Non sum tamen nescius: Aorta in adultis corpus paulò durius esse, quam sit corpus in adultis, si durus quæ in fœtu. Vena arteriosa; quod inde prouenire credibile est, quoniam illa, in animali extra vterum matris constituta, perpetuis non motibus modo agitur, sed spirituum vitalium quoque copia repletur, & partes obambulat non raro sicciores frigidioresque, vnde durescit magis quam Vena arteriosa, quæ extra palmonum & cordis sitem non protenditur. In færibus certè & recens natu ego nullam horum differentiam vasorum, si duritatem spectes, animaduertere potui. Hæc autem vena arteriosa & ipsa in ambos pulmones ramos dividit, maioreque & vero suo trunco, in dextrum Cordis ventriculum implantatur. Itaque spiritus illi aduentit simul pulmones subeunt, in dextrum autem arteriosum Cordis ventriculum nulli descendunt, quia & hæc non aliter Vena arteriola, atque Aorta, habet valuulas immissione oppositas, emissioni patentes.

Obiectio aduersus dicta. Attamen cor inquietus, viuere cum debeat, vitali haudquaquam spiritu frustri conueniens fucrit. Neque hoc ego inficio. Ast huic vñi arteria sufficit

ficit coronaria appellata, per cordis basim probè dispersa, quæ riuelos suos etiam ad intima transmittit, & ipsa instar vena huius nominis, extra cordis ventriculos ortum suum nascitur ab Arteria magna. Et quæ necessitas quæcō cogit, vt per magnam Arteriam in sinistrum cordis sinum spiritus vitales intromittantur, cum iam fœtui ab utero illos materno sufficienter subministri, nec in corde fœtus elaborari debere, probauerimus. Sed neque per Venam arteriosam in dextrum cordis ventriculum spiritus vñlus penetrare, aut debet, aut potest. Non potest, quia obstant valvulae, quæ ab interna cavitate foras aperiuntur, exterius verò ad interia eunti cuiuscunq; rei clauduntur. Nec debet, in dextro enim hoc sinu spiritus vitals non habet locum, in quo si vñlus est spiritus, hic naturalis potius est ab hepate hoc transmissus, qui tamen in animalibus an detur eriam, & à Galeno & alijs viris doctissimis hucusque dubitatum scimus.

*lucunda
de motu
cordis in
fœtus obser-
vatio.*

Atque postquam huc peruenimus, quod in alio quodam vitulino fœtu memoratu dignum animaduerti, vt studiosis Medicinae meis gratificer, nec hinc referre pigebit. Cum igitur abscessis umbilicalibus vasis ex Vaccæ recens. maturitate utero fœtus extractus ut mortuus propemodum, in terra iaceret, Lanius noster duas ex umbilico propendentes nobis & quidem pulsantes arterias demonstrauit, quas vbi stupens latuusque admirabar, aperiamus inquam, thoracem, vt quæ ratione cor pulsui huic respondeat disquiramus. Appenso igitur per posteriores pedes ad parieti fixum clavum fœtu, & ventrem & thoracem per lineam rectam discindendo quæm citissime aperiui. Et ecce mouebatur tunc cor, & quidem eodem quo arteria umbilicales, rhythmo; nulla tamen seruata inter systolem ac diastolen proportione vniuersali. Solebat videlicet aliquando ter quateruæ, ac pluris etiam cor pulsare, deinde ad sex octo vel decem quoque pulsationes subsistere, rursusque ad pulsum redire, tamdiu postmodum quiescere, donec ego illud solo cultri cuspidem tangendo, excitarem, quem ut primùm tactus sentim perceperit, moueri caput, atque sex vel plures pulsationes reiterans, ad quietem demum redit: iterumque vel cultro vel digito faltem meo contactum ad dilatationem fuit excitatum. Quinimo intra meam contentum palmam, hoc corculum pulsauit, qui motus post apertum omnino sternum ad horæ quoque quadrantem durauit, diutius forsitan duratus, nisi cordis superficie vulnusculum leuiter inflictum fuisset. Cum autem *Cordis mucro* hoc situ deorsum penderet, in ipsa cordis diastole siue dilatatione ipse ad superiora retrahiebatur. *Respiratio* quoque, quod hic simili notandum censeo, nulla siebat, cum pulmo maneret immobilis, & Diaphragma ad apertum ac dilatatum peccus ipsum quoque disruptum esset.

*Cor ad sen-
sum tactus
iam impo-
tum, irre-
pulsibat.*

Nolo hic contentiosius controveriam illam. An cor in fœtu pulsat, agitare, quæ commodiore à me loco expedietur. Qui interea vtrarumque partium rationes nosse velit, legat Andrez Laurentij Anatomen & Iohannis Riolani filij Anthropographiam, quorum hic cordis motum in fœtu probat, ille negat.

*Mucro coi-
dis in motu
sursum tra-
hitur.*

Ex his nisi fallor, facile quiuis rationem indagabit, cur in monstroso hoc nostro vitu inflata *Nutricula Pulmones* & *Cor* eleuarentur: non ita facile tamen, cur simul & *Lien* & *Ventriculi* ciborum receptacula dilatarentur. De *Liene* hæc causa

*An cor in
fœtu ad
hunc con-
cluso in
utero pul-
sat alibi ex
pedicetur.*